

Ébredés

III. évfolyam 3-4. szám • A DUNAKANYARI EVANGÉLIKUSOK LAPJA • 2010. december

In nomine Dei

HÁROM BÚZASZEM ÉS EGY POHÁR VÍZ

A rítus az emberiséggel egyidős. Az évezredek alatt kialakult szokások hagyománnyá váltak egy-egy nép életében, amely az ünnepet és vele együtt az embert képes volt kiemelni a hétköznapi életből. A rítus ebben segít. Rendre visszatér, és ezzel megtart. Nemcsak történeteket, mozdulatokat, szokásokat rögzít, hanem össze is köt. Az ünnep és az ünnepet hagyománnyá formáló rítus összeköti az e világon túlit a földivel. Az ünnep eredetileg olyan alkalom volt, amelyben az ember részese lehetett az isteninek, eggyé válhatott azzal, amit az év többi napján csak távolról figyelhetett. Várta, készült rá, beszélt róla, mert a megmagyarázhatatlan misztérium vonzása erősebb volt minden hétköznapi napnál. Az ünnep az istenek és az ember legteljesebb találkozása volt.

Hasonlóképpen alakultak ki a kereszténység ünnepei is, kezdve Isten fia megszületésétől egészen Lelkének eljöveteleig. A keresztény ünnep tehát az, amikor be tudunk kapcsolódni az isteni örökbe, amelyet számunkra Isten fiának, Jézusnak a születése szentel meg. Így válik a profán tér szent templommá, a profán idő szent órává, a profán szó igehirdetéssé, a profán készülődés megszentelődéssé, a profán jelen szent pillanattá. Ehhez azonban ki kell tudni szakadni a profánból, ami karácsony éjszakája körül a becsomagolás, a feldíszítés, a megsütés, a megterítés, a kivasalás, a rendbe hozatal, a lemosás körül forog, és át kell lépni a szent idejébe, hogy a bűnbánat után tisztára mosson, a semmivel is elégedetté tegyen. De vajon mi az, amit az utókor át tud örökíteni az évezredek kincseiből, ebből az egészen krisztusi gondolatból?

Szorongás fog el, amikor a közelgő ünnep elé tekintek. A mai átlagember rítusához tartozik mindannak a beszerzése és fölhalmozása, amit egyébként némi pénzért bármikor megkap. Adventben a vásárlás rituálé, amit hónapok megtakarítása tesz lehetővé. Csak épp az nem szokott ajándékot kapni, akinek a születésnapját ünnepeljük! Szégyellhetjük magunkat. Pedig nincs nagy igénye. Ő csupán figyelmet kér.

Eleink karácsony vigíliáján voltak a legvisszafogottabbak. A gőzölgő húsleves, töltött káposzta, kacsasült, hal és más ünnepi étel helyett szenteste három búzaszem és egy pohár víz került az asztalra. Az ünnep csak másnap kezdődött. Jézus megszületése előtt az egyszerű falusi parasztember tudta, hogyan fogadja Megváltója érkezését. Az adventi böjt mindig szenteste volt a legszigorúbb. A némi étel és ital jelképes volt, mégis, a lehető legérthetőbben ez fejezte ki, kicsoda az ember a Szent és Mindenható Isten előtt. Az alázat és szerénység gyönyörű példája ez.

Vajon van-e bátorságunk három búzaszemet és egy pohár vizet tenni a terített asztalra? Nekünk, akiknek tulajdonképpen mindenünk megvan, lesz-e valaha olyan krisztusi szerénységünk, mint amivel Isten érkezett hozzánk? Esetleg nem éppen ezzel akart nekünk példát adni? Egyszerűségével és lényeglátó életével? Mindenesetre a keresztény rítushoz tartozó jelképes eleség elgondolkodtató. Mi köze van a mai ember ünnepének az ünnepelthez? Mert karácsony bizony nem a pihenés, nem a család, de még csak nem is a szeretet ünnepe. Karácsony az Istenfű megszületésének ünnepe. Minden, ami ezt elhomályosítja vagy elfeledteti – mert sokan erről mit sem tudva ülnek körül az ünnepi asztalt! –, a Mindenüttjelenlétet teszi földönfutóvá. Isten nem lehet hajléktalan. Jézus nem élhet takarásban. Az embernek nincs joga megfosztani Istent attól a szándékától, hogy közénk érkezéséről évről évre megemlékezzünk és az ige által szinte újra meg újra átéljük. És mégis megteszi.

Templomunk utcára néző fala elé felállított betlehemesünk fölött ott a kereszt, amiért az újszülött eljött a világba. Ez a keresztény teológia legmagvasabb megfogalmazása. Megszületett, meghalt és harmadnapon feltámadott. Bizony, ezt az üzenetet három búzaszem és egy pohár víz mellett lehet a legtisztábban meghallani!

Horváth-Hegyi Olivér

KARÁCSONY HAGYOMÁNYAINKBAN

Napjainkban a népi hagyományokat egyre kevesebben gyakorolják. Megállítható lenne ez a folyamat, ha figyelnénk azokra az értékekre, amelyek a karácsony mondanivalóját érthetőbbé, élhetőbbé és emberibbé tennék. A népi vallásosság az Evangéliumra épült, tájegységenként változott, de tartalmában ugyanaz maradt. Az egyház ugyan óvatosan kezelte ezt a jelenséget, azonban intenzitásán nem tudott, talán nem is akart változtatni, mert felismerte benne azt a kohéziót, amely képes kivédeni egy embertelen világban a családok, a társadalom, nemzet, egyház szétmorzsolódását. Bálint Sándor, a vallásos néprajz nagy alakja, a hetvenes évek elején tett kísérletet a népi hagyományok felélesztésére. Kortárs szerzőt is említhetünk, Molnár V. József személyében.

A karácsony ünnepére megtisztult lélek érdemes a megszületett Megváltó befogadására. Ezért Szent Márton (nov. 11.) napján a gazdák így köszöntötték egymást: „Ahogyan a bor letisztult, így tisztuljon meg kentek lelke is” (Molnár V. J.). Az életből vett képek, amelyekkel Jézus is tanított, például a kovász, a mustármag (Mt 13,31–35), a népi hagyományokban a mindennapokhoz kötődtek. Tudta jól a nép fia, hogy az ünnepre nem csak a külsőt, de a belsőt, a lelket is rendbe kell hozni. Ezt szolgálta az adventi koszorú készítése is. A lucaszék készítése pedig a férfiember öszszeszedettségét példázta. (Molnár V. J.)

A szűziség jelképe, a rétestészta nyújtása az asszonyok feladata volt. A család imádkozott azért, hogy ki ne lyukadjon a nyújtandó tészta, ez pedig egyértelműen a forráshoz (a születendő Megváltó) való közeledést szimbolizálta: ilyenkor az asszonynép szűzivé nemesedett lélekben. Hamvas Béla mondja: „Szűz az, aki mindig a forrásnál van”, vagyis hallgatja és megtartja az Igét.

Jézus december 25-én születik a világra, nem 24-én! December 24. az esztendő legsötétebb és leghosszabb napja. Túl vagyunk ugyan a téli napfordulón, de a Nap mintha egy helyben állna, 25-én hajnalban megmoccan felfelé, amikor Megváltónk megszületik. Ilyenkor az ember három szem búzát evett és egy pohár vizet vett magához. Háromszéken a készülődést így jelentik: *Tizenkét kapuláb gyöngyöből van kiverve, / Az Úr Jézus széke közből van helyezve. / Az Isten az embert annyira szeretete, / Szerelmes szent Fiát hogy Földre küldötte, / Hideg istállóba, jászolba fektette. / Oh emberi nemzet indulj igazságra, / Mert eljött a Krisztus szegény szállásodra. / Tisztítsd ki házatad, hívd be őtet oda, / Hogy vigye lelkedet boldog mennyországba.* A születés miséjéről hazatérve előbb felverték az aprójóságot, ezzel is kifejezve azt, hogy moccanni kell a tespedtségből, a sötétségből. Utána következett a karácsonyi asztal megterítése: három terítőt tettek rá,

melyet ádventben szőttek. A három terítő a férfit, az asszonyt és a gyermeket, a teljes családot jelképezte. A férfi így imádkozott: „Ma begyűtt Jézus a házamba, házam közepibe megáll. Ámen.” Az asztalon ott volt a dió, a rend szimbóluma, az alma, a teljesség kifejezője, a mák a szaporaság, a termékenység illusztrálására, a méz mint Isten jósága, a szűziség kifejezője, a fokhagyma az egészség őreként és utána a hagyományos ételek. A férfi vett egy gerezd almát és azt mondta: „Bárhová kerülök a világba, ne felejtsek, hogy ennek az almának (családnak) vagytok gerezdjei.” Ott volt még az asztalon a jövőt, a feltámadást jelképezve a lucanapkor vett búza, amely karácsonyra kihajtott, valamint négy szentelt gyertya, protestáns vidékeken négy gyertya és egy feszület kék szalaggal átkötve. A színválasztás nem véletlen: eleink egyszerű életképpel, a kék ég és a nap összefüggésében fejezték ki, hogy Mária átöleli a keresztet, a született és a megfeszített Megváltót. (Molnár V. J.) Az asztal alá szalmát tettek, melyet Sárlos Boldogasszony napján (július 2., régen az aratás kezdete volt) vágott az asszony, három kévét, karácsonyra gondolva. Tehát a karácsonyi ünnepi asztal oltár is és jászol is egyben, ezért mondták eleink Úr asztalának.

Karácsonykor a lélek megindul. Eleink között szokásban volt, hogy ilyenkor kértek egymástól bocsánatot, nem szóval, hanem énekkel. A sértő fél elment a sértetthez, és a kapuból beénekelte a házba. Majd a sértett ember kiénekelte, és megvolt a bocsánatkérés, tiszta lappal folytatták az életet.

Bálint Sándor írja: Karácsony az öröm, a békeség, a család, a gyermekség, az otthon, a szülőföld ünnepe. Ezt az örömet fejezi ki a Cornides-kódex karácsonyi prédikációja: *Először azért kell örülni, mert Isten emberré lett, hogy ember lenne Isten. Másodszor azért, hogy az Úr lőtt szolga, hogy a szolga lenne úrrá, és mennyországnak királya. Harmadszor azért, mert Isten mennyországból leszállott, hogy ember földről mennyekbe fölmenne. Negyedszer azért, hogy Isten lőtt embernek fia, hogy ember lenne Istennek fia. Ötödször azért, mert a haláltalan Isten lett halállossá, hogy a halálos ember lenne haláltalanná. Hatodszor azért, mert a gazdag Isten lőtt szegénnyé, hogy szegény ember lenne gazdaggá.*

Erdélyi református és katolikus székelyeknél még virágzik a rekordáció ünnepi szokása, a paradicsomi alfának és keresztfának, a bűnbeesésnek és a megváltásnak emberfeletti titkára emlékezve. Kalotaszegen így hangzik: *Az első Ádámban lett igen nagy estünk, / Mert Isten kegyelméből akkor kiestünk. / Szörnyű veszedelmet magunknak kerestünk, / Amelyben fetrengett mind testünk, mind lelkünk. / A második Ádám de a hatalmas lón, / Hogy ördögön, poklon egész hatalmat vón, / És így az Atyának már kegyelmébe lett.*

Háromszéki református változat: *Paradicsom kő kertjébe/ Arany szőnyeg leterítve. / Én nem láttam szebb termőfát, / Mint Úr Jézus keresztfáját, / Mert a vér megvirágozza, / S a Szentlélek illatoza.*

A hazai német nemzetiségű falvakban is játszottak Paradeisspiele-t, így Főrév (Oberufer) evangélikus közösségében, de a délről szomszédos katolikus falvak is ismerték valamikor. A teremtést, a bűnbeesést meséli el, majd az Úr megígéri a Megváltó eljövetelét.

A karácsonyfa állítása általánosságban 150 évre nyúlik vissza a történelemben. Magyar területen nehezebben honosodott meg, mert Isten fájának tartották (Molnár V. J.). Eleinte egy fenyőágot helyeztek az ünnepi asztal fölötti gerendára, a felülről jövő áldás jelképeként. Később falun és városon egyaránt elterjedt. A karácsonyfa eredetét egy mosoni, irodalmi eredetűnek tetsző népmonda a következőképpen meséli el: Amikor Krisztus Urunk a földön járt, a gonosz emberek előtt bujdosnia kellett. Üldözői elől menekülve egy

sűrű lombú fa alatt vonta volna meg magát, ez azonban odaszólt neki: állj odébb, mert ha nálam találnak, engem is elpusztítanak. Ezzel utasították el féltükben a többi fák is. Az Úrnak ellenségei már nyomában voltak, amikor egy fenyőfához ért, alig volt lombja, ezért ágai rejtették el Jézust, aki így megmenekült. Az Úr most megáldotta a fenyőfát: soha ne hullasd le leveledet. Akkor is virulj, zöldülj, amikor a többiek levéltelenül sorvadognak. Te légy a legdélcegebb és legszívósabb minden társad között, élj meg mindenütt. Légy az emberek öröme és emlékezetemre rajtad gyűjtsanak karácsonyi gyertyát. (Bálint S.)

Ez az öröm sugározzon a szent éjjelen lelkünkől, a gyermekség tiszta, igaz lány hangján a döbbenet csendjében, amikor még a csillagok sem pislognak, a jószágok, az erdő népe is csendben van, mert tudják, megszületett a Megváltó...

Halasi László

Gyülekezetünkben is szeretnénk feleleveníteni a szeretetvendégség hagyományát. A terített asztal melletti beszélgetés közösségépítő erő, evangélikus egyházunk kedvelt délutáni, esti együttléte. Jó alkalom arra, hogy egy-egy bibliai, irodalmi, teológiai témát alaposan körüljárjunk vagy egy aktuális témában elmélyüljünk. A régi hagyományokat őrző, de a jelen problémáit felvető két előadást hallhattunk 2010. december 12-én. Dr. Perger László környezetvédelmi szakember, gyülekezetünk tagja a vörösiszap-katasztrófa hátterét világította meg, dr. Simon Eszter teológus a keresztény teremtésvédelemről beszélt. A vetített képes előadásokat élénk beszélgetés követte. Legközelebb bőjtben tartunk szeretetvendégséget.

LUTHER MÁRTON: MAGNIFICAT

(részlet)

Mária vallást tesz arról, hogy Istennek benne végzett első cselekedete az, hogy Ő reá tekintett; ez egyúttal a legnagyobb is, amelyhez fűződik, s amelyből folyik a többi. Mert ha arra kerül a sor, hogy Isten ráfordítja valakire a tekintetét, hogy az illetőt meglássa, az már csupa kegyelem és üdvösség, amit nyomon követ minden adomány és cselekedet is. Ilyen értelemben olvastuk 1Móz 4,4-ben, hogy Isten rátekintett Ábelre és az ő ajándékára, de Káinra és áldozatára nem tekintett. Ezért van a Zsoltárban annyi imádság, hogy Isten fordítsa felénk tekintetét, és ne fordítsa el, világosítsa meg mirajtunk és ehhez hasonló. És hogy Mária ezt tartja a legnagyobbak, következő szavaival igazolja: „Íme, hogy rám tekintettél, boldognak mondanak engem minden nemzedékek.”

Figyelj csak minden szóra! Nem azt mondja, hogy sok jót fognak rólad mondani, vagy erényeit dicsérni, szüzességét, alázatosságát magasztalni, vagy megéneklik egyik másik tettét; hanem egyedül azért mondják boldognak, mert Isten rátekintett. Ennél tisztábban már nem lehet Istennek tiszteletet adni. Ezért mutat rá nyomatékosan a rátekintésre ezekkel a szavakkal: *ecce enim, ex hoc...* Íme itt és mostantól fogva mondanak boldognak stb. Vagyis attól fogva, amikor Isten az én semmiségemre rátekintett, mondanak engem boldognak. Ezzel nem magát dicséri, hanem Istennek rá árasztott kegyelmét; sőt igen megvetetté lett és önmagát megveti, amikor azt mondja, hogy Isten az ő nemtelen voltára tekintett rá. Ezért dicsekszik boldogságával, még mielőtt elmondaná Istennek benne véghezvitt cselekedeteit, és mindent annak tulajdonít, hogy Isten az ő semmi és senki voltára rátekintett. Megtanulhatjuk ebből azt is, hogy miként tisztelhetjük Máriát, és hogyan szolgálhatunk neki. Hogyan szólítsuk meg? Figyeld a szavakat, amelyek megtanítanak, hogy így szólj; oh boldogságos szűz és Isten anyja, bár megvetett senki és semmi nem voltál, Isten mégis gazdagon, kegyelmesen rád tekintett és nagy dolgot cselekedett benned; nem voltál rá méltó, mégis érdemeidet messze és magasán túlszárnyalva van meg benned az Isten gazdag, szerfelett nagy kegyelme. Jó neked, boldog vagy attól az órától fogva mindörökké, hogy ilyen Istent találtál...

Azt ne gondold, hogy nem szívesen hallaná, hogy Istennek ilyen kegyelmére méltatlannak tartjuk. Kétségtelenül nem hazudozott, amikor elismerte méltatlanságát, nemtelen voltát, amelyre Isten egyáltalán nem az ő érdemeért, hanem tisztán kegyelemből tekintett.

Nem szívesen hallgatja a haszontalan fecsegőket; akik sokat prédikálnak és írnak az ő érdemeiről, amivel a maguk nagy tudományát fitogtatják, nem veszik észre, hogy ezzel valósággal megfojtják a magnificatot, Isten anyját hazugsággal gyötrik és lekicsinylik Isten kegyelmét. Mert amennyi érdemet tulajdonítanak neki, ugyanannyival csonkítják meg az isteni kegyelmet és

kisebbitik a magnificat igazságát. Az angyal is csak mint Isten kegyelmébe fogadottat köszönti (Lk 1,28) s mondja, hogy az Úr legyen övele, amiért áldott lesz az asszonyok között. Ennélfogva azok, akik őt annyi tisztelettel és dicsérével árasztják el és mindent neki tulajdonítanak, nincsenek már messze attól, hogy belőle bálványt csináljanak, éppen úgy tesznek, mintha arra törekednék Mária, hogy őt tiszteljék, tőle valami jót várjanak, holott ő ezt elutasítja és azt akarja, hogy őbenne Istent dicsérjék és általa Isten kegyelméből való helyes bizodalomra jussanak.

Aki azért helyesen akarja őt tisztelni, az ne csak önmaga elé állítja, hanem az Isten színe elé, mélyen Isten alá helyezve szemlélje őt, a maga egyszerűségében; azután csodálja Isten szerfelett nagy kegyelmét, amely oly kegyelmesen rátekintett egy ilyen igénytelen, senki-semmi lényre, gazdagon elárasztotta és megáldotta, ennek látása indítsa téged is a kegyelmes Isten iránti szeretetre és dicséretre, buzdítson minden jónak Istentől való várására, aki igénytelen, nemtelen emberekre kegyelmesen rátekint, őket meg nem veti, hogy így Istenbe vetett hitben, szeretetben és reménységben megerősödjék szíved. Mit gondolsz, nem ennek örülne-e jobban, a legjobban, ha te általa találtnád meg Istent és tőle tanulnád meg megvetett nemtelenségében is Istenben bizakodni és reménykedni – bár megtörténnék az életedben, vagy halálod órájában! Nem azt akarja, hogy őhöz, hanem, hogy általa Istenhez menj, és ha meglátod, hogy Isten még az ő anyjában sem keresett és talált tekintélyt, tanuld meg belőle te is a nagy dolgoktól való tartózkodást, ami után pedig az emberek annyira törekszenek. De a művészek, akik a boldogságos szűzet úgy festik és ábrázolják, hogy rajta semmi megvetettséget, ellenkezőleg, csupa nagy és magasztos vonást láthatunk, mi mást tesznek, mint bennünket állítanak Isten anyja elé, nem pedig őt az Isten elé? Ezzel pedig tanácstalanná és kétségbeesetté tesznek minket és a vigasztalást adó kegyelem képét elrejtik, mint börtben a képeket szokták. Csak úgy lesz előttünk példakép a vigasztalódásra, ha minden példakép fölé emeljük őt, amint kell, és mint ő maga az isteni kegyelem legkülönb példája szeretett volna lenni, aki az egész világot Isten kegyelmébe vetett bizalomra, szeretetre és dicséretre buzdítsa, hogy minden szív olyan bizalomra gyűljön Isten iránt, amely teljes bizodalommal szólja így: Ő, te boldogságos szűz és Isten anyja, micsoda nagy vigasztalást adott benned nekünk az Isten, aki olyan kegyelmesen rátekintett a te méltatlan, nemtelen voltodra, a te példád figyelmeztessen minket szünetlenül arra, hogy Isten minket szegény nemtelen embereket sem fog elvetni, hanem kegyelmesen ránk tekint.

Fordította Takács János

LUTHER MÁRTON: ÉRTEKEZÉS A KERESZTÉNY EMBER SZABADSÁGÁRÓL

(részlet)

Annak okáért igaz e két mondás: Jó, kegyes cselekedetek sohasem tesznek senkit jó, kegyes emberre; hanem a jó, kegyes ember jó, kegyes cselekedeteket mível. Gonosz cselekedetek sohasem tesznek senkit gonosz emberre, hanem a gonosz ember gonosz cselekedeteket mível. Úgy, hogy mindenestre előbb a *személynek* kell jónak és kegyesnek lenni minden jó cselekedetet megelőzőleg, akkor aztán a kegyes és jó személytől jó cselekedetek származnak. Amint Krisztus mondja (Mt 7,18): „A rossz fa nem terem jó gyümölcsöt. A jó fa nem terem rossz gyümölcsöt”. S az is világos, hogy nem a gyümölcs tartja a fát; a fák sem nőnek a gyümölcsön: hanem megfordítva, a fa tartja a gyümölcsöt, és a gyümölcs nő a fán. Valamint hát fának előbb kell lenni, mint gyümölcsnek; és a gyümölcs nem teszi a fát se jóvá, se rosszra, hanem a fától függ a gyümölcs minősége: azonképpen az embernek is a maga személye szerint előbb kegyesnek vagy gonosznak kell lennie, mielőtt jó vagy rossz cselekedeteket mívelhetne; és az ő cselekedetei nem teszik őt jóvá avagy rosszra, hanem ő követ el jó avagy rossz cselekedeteket.

Valami hasonlatos dolgot észlelhetünk a különféle mesterségeknél is. Egy jó avagy rossz ház nem tesz senkit jó avagy rossz építőmesterré, hanem igenis a jó vagy rossz építőmester jó vagy rossz házat csinál. Nem a mű teszi a mestert, hanem: amilyen a mester, olyan a munkája is. Így vagyunk az ember cselekedeteivel is; aszerint, amint hívó vagy hitetlen az ember, lesznek cselekedetei is jók vagy rosszak. És nem megfordítva, amilyenek cselekedetei, aszerint lesz ő maga is kegyes avagy hívó. A cselekedetek, amint hívókká, úgy kegyesekké sem tesznek minket. Hanem igenis a hit, amint kegyessé teszen, úgy cselekedetekre is indít.

A cselekedetek tehát senkit sem tesznek kegyessé és az embernek kell előbb kegyesnek lenni, mielőtt működik. Azért nyilvánvaló, hogy egyes-egyedül a hit, merő kegyelemből, Krisztus és az Ő igéje által, teszi elégségesképpen kegyessé és boldoggá az embert, és hogy a keresztyénnek, az üdvösség végett semmi cselekedetre, parancsolatra nincs szüksége: hanem szabad ő minden parancsolattal szemben; és merő szabadságból, ingyen cselekszi mindazt, amit tesz. Hasznát avagy üdvösségét éppen nem keresi azzal; mert őt kielégítette és idvezítette hite és Isten kegyelme; hanem csakis azért végez jó cselekedeteket, hogy Istennek tessenek.

Viszont annak, akinek hite nincs, egy jó cselekedet sem lendít kegyességén avagy üdvösségén. Ámde másrészt egy rossz cselekedet sem teszi őt rosszra avagy kárhozottá; hanem a hitetlenség, amely a személyt, mint

a fát rosszra teszi, az cselekszik gonosz és kárhozatos cselekedeteket. Azért ha valaki kegyessé avagy gonoszra leszen, nem a cselekedeteken kezd, hanem a hiten és hitetlenségen, mint a bölcs mondja (Sir 10,14-15): „Minden bűn kezdete, hogy Istentől elhajlunk és benne nem bízunk”. Azt tanítja Krisztus is, hogy ne a cselekedeteken kezdjük, mondván (Mt 12,33): „Vagy tegyétek a fát jóvá és gyümölcse is jó; vagy tegyétek a fát rosszra és gyümölcse is rossz lesz”, mintha csak mondaná: aki jó gyümölcsöt akar, előbb a fán kezdje, azaz jót ültessen.

Tehát aki jó cselekedeteket akar mívelni, nem szükség, hogy a cselekedeteken kezdje, hanem a személyen, akinek cselekednie kell. Ámde a személy senkit sem tesz jóvá, hanem egyedül a hit; és senkit sem tesz rosszra, hanem egyedül a hitetlenség. Igaz ugyan, hogy a cselekedetek kegyessé vagy gonoszra tesznek az emberek előtt, vagyis külsőképpen megmutatják, ki a kegyes avagy gonosz, amint Krisztus mondja (Mt. 7,20): „Az Ő gyümölcseikről ismeritek meg őket”. De ez mind csak a külső látszat, ami sokakat megtéveszt, akik leírják és tanítják, hogyan kell jó cselekedeteket mívelni és kegyessé lenni, mert hát ők a hitre éppenséggel nem gondolnak – s így esik meg aztán, hogy egyik vak a másikat vezeti, gyötrik magukat a cselekedetek sokával és igazán kegyesekké mégsem lesznek soha. Ezekről mondja Szent Pál (2Tim 3,5): „ők a kegyességnek csak külső színét mutatják, de annak erejét megtagadják”; örökké tanulnak, de az igazságnak ismerésére még sem jutnak el soha.

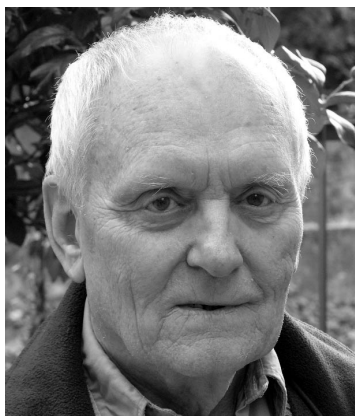
...

Mindebből a végső következtetés, hogy a keresztyén ember nem él önmagában, hanem Krisztusban és felebarátjában; Krisztusban a hit, felebarátjában a szeretet által. A hit által felemelkedik önmaga fölé, fel Istenhez; Istenből alászáll ismét önmaga alá a szeretet által, és mégis Istenben és az isteni szeretetben marad mindvégig, amint Krisztus mondja (Jn 1,51): „Még meglátjátok az eget megnyilatkozni és az angyalokat fel és leszállani az ember fiára”. Íme ez az igazi, lelki keresztyén szabadság, amely a szívet szabaddá teszi minden bontól, törvénytől és parancsolattól, amely minden más szabadságot felülmúl, mint ahogy felülmúlja az ég a földet. Adj a Isten, hogy e szabadságot igazán megértjük és megtartsuk.

Fordította Masznyik Endre

A presbitereket bemutató sorozatunkban Lekeney Jánost, gyülekezetünk egyik legrégebbi presbiterét mutatjuk be. Visszaemlékezéséből sokat megtudhatunk a szentendrei gyülekezet történetéről is.

LEKENY JÁNOS

Gyülekezetünk közel 80 éves történetéről talán János bácsi tud a legtöbbet, hiszen sok évtizede gyülekezetünk hűséges, szolgálatra kész tagja. Hogyan került Szentendrére?

A Nógrád megyei, szinte tiszta evangélikus faluban, Lucfalván születtem, ahol a család minden tagja rendszeresen templomba járt. 10-11 éves lehettem, amikor az egyházkerület püspöke, Szabó József egyhetes esti evangelizációt tartott a faluban Isten végtelen szeretetéről, kegyelméről. Ezekre az alkalmakra én is eljártam. Engem nagyon megragadtak a minden alkalommal felhangzó ének következő sorai: „Vezet, út vezet, de nem nekem / Gyarlónak nem szól a kegyelem / Néked szól, néked, indulj csak el / Vezet a kereszthez út.” A Budapesti Műszaki Egyetem elvégzése után Salgótarjánban kezdtem dolgozni. Amikor három évvel később egy budapesti gépipari technikumba hívtak tanítani, ezt az ajánlatot elfogadtam. A család vett egy házas ingatlant Szentendrén Pismányban, és az anyai nagymamával 1963-ban ketten ide költöztünk, innen jártam be Újpestre tanítani. 1965-ben végül az egész család ide települt.

Milyen kapcsolata volt az itt szolgáló lelkészekkel? 43 évnyi szentendrei gyülekezeti tagságom alatt már a hatodik lelkész szolgál a gyülekezetben, akikkel megítélésem szerint jó, korrekt kapcsolatban voltam.

Gyülekezetünk történetének alakulására talán János bácsi lát rá a legjobban...

Nagymamámmal már az első Szentendrén töltött vasárnap sikerült megtalálni a Bükkös patak partján álló szerény kis evangélikus templomot, ahol a Csillaghegyről kijáró Mikler Guszti bácsi igehirdetéseit hallgattuk. Guszti bácsi nyugdíjba vonulása után Szirmai (Ocse-nás) József lett a lelkészünk, aki 1967–70 között polgári foglalkozása mellett szolgált itt Isten Igéjével. Ő kezdte el a templomhoz kapcsolódó pár négyzetméteres sekrestye parókiává bővítését, amelyet utóda, Szentpétery Péter fejezett be. Szentpétery Péter vezetésével alakult meg a 8-10 éven át működő ökumenikus imaközösség. Az ökumenikus közösségbe hetente rendszeresen 12-15-en jártak, közel annyian, mint a vasárnapi istentiszteletekre. Péter bácsi 28 éven át szolgált a gyülekezet-

ben. Nyugdíjba vonulását követően öt évig Magassyné Csonka Zsuzsa volt a gyülekezet helyettes lelkésze. Az ő szolgálata alatt kezdődött el, illetve fejeződött be jelenlegi templomunk építésének előkészítése, tervezése, építési engedélyének megszerzése. A templom kiviteli terveinek befejezése és a tényleges építés már Novotny Dániel helyettes lelkész szolgálata idejére esik, aki négy évig szolgált gyülekezetünkben. 2007 óta Horváth-Hegyi Olivér a gyülekezet megválasztott lelkésze. A rendszeresen istentiszteletre járók száma Guszti bácsi idejében 8-12 fő volt, ez a szám Szirmai tiszteletes úr alatt 2-3 fővel emelkedett. Péter bácsi lelkészisége idején az istentiszteletre járók száma 18-20 fő volt. Magassyné Csonka Zsuzsa szolgálata ideje alatt ez a szám alig módosult. További érezhető növekedés az új templom átadása után következett, amikor is vasárnaponként az istentiszteleteken 40-45-en vettünk részt. A jelenlegi lelkészünk ide kerülése óta további gyarapodás tapasztalható a rendszeresen templomba járók számában, mert hála Istennek, ma már 60-70-en hallgatjuk vasárnaponként Isten nekünk szóló üzenetét.

Az elmúlt évtizedekben sokféle gyülekezeti tisztséget töltött be. Melyik állt a legközelebb János bácsihoz?

Szentpétery Péter lelkészisége alatt lettem presbiter, miután visszaköltöztem Szentendrére, majd 1986-tól, Péter bácsi nyugdíjba vonulásáig, a gyülekezet jegyzője voltam. Magassyné Zsuzsa szolgálata kezdetén lettem a gyülekezet pénztárosa és Novotny Dániel itt létének feléig töltöttem be ezt a tisztséget, amikor lemondtam a pénztárosságról. A 2006-os választáson a számvevőség egyik tagja lettem. Számomra mindegyik megbízatás szép, felemelő, hiszen mindegyik az Isten és a gyü-

A régi kis templom

lekezet ügyének szolgálatáról szól. Én nem is tudok közülük választani, de mindegyiket alázattal igyekeztem, igyekszem végezni.

Egy épületegyüttessel rendelkező közösség számára mindig fontos a mérnöki tapasztalat. Templomunk építését nemcsak fényképekkel dokumentálta, hanem a falak mögé is lát...

2000-ben gyülekezetünk alapítványt hozott létre a templom terveztetésének, majd építésének bonyolítására. Ennek az alapítványnak egyik kurátora lettem. A kibővített kuratóriumból alakult a templomépítési bizottság. A bizottság tagjai 2001-ben felkerekedtek és megnézték a Dunántúlon hat új – a közelmúltban épített – evangélikus templomot, azok építészeti kialakítását, gépészeti és berendezési tárgyait, és érdeklődtek az esetleges üzemeltetési nehézségek és költségek felől. Az itt szerzett tapasztalatokat, megoldásokat azután hasznosítottuk templomunk terveinek kialakításában. Nagy kihívás volt a kiviteli szerződés megkötése előtt a több száz tételből álló építési költségvetés számszaki és műszaki ellenőrzése. Ezt a feladatot az építés műszaki ellenőre és a kuratórium két mérnöke végezte el. Mindegyikünk külön-külön ellenőrizte és számolta végig a költségvetési tételeket, a műszakilag megalapozatlan és szükségtelen tételeket pedig kihúzta. Ennek eredményeként a szerződött kiviteli költség közel 20 millió forinttal kisebb lett a kivitelező ajánlatánál.

Lelki élet, imádkozó közösség, hitben járó fiatalok, keresztény életvitel, krisztusi gondolkodás, „ha az Isten úgy akarja”. Mit jelentenek önnek ezek a szavak?

Életünk során mindenkinek a különböző apró-cseprő dolgokban, de a hosszú távra is kiható élethelyzetekben naponta döntéseket kell hoznia, így nekem is. Ezek a döntéseim sajnos nagyon sok esetben rossznak bizonyultak, nem volt rajtuk Isten áldása, mert csak a saját, egyéni, önző szempontjaimat láttam. Isten végtelen kegyelmének és szeretetének köszönhetően azonban mindig sikerült az Ő segítségével talpra állnom. Péter bácsi tanácsára 1979-ben bekapcsolódtam egy budapesti bibliakörbe, amelynek magja az ötvenes évek végén (20-21 évvel korábban) alakult. Ott az egymás terheinek és örömeinek megismerése, az értük való közös imádkozás és hálaadás lelki megnyugvást és békeséget adott és ad, de azt tapasztalom, hogy ez nemcsak velem, hanem a többiekkel is ugyanígy van. A másik hite által erősödik tovább a közösség minden tagjának a hite. A nyári szünetet követően mindig nagyon várom, de a többiek is, hogy újra találkozunk a Biblia körül, és az Ige szavára figyelve megosszuk egymással gondjainkat és örömeinket. 1996 óta nyaranta az egyházmegyénk által Piliscsabán szervezett csendes hetekre is eljárom, ahol a bibliakörnél egy sokkal nagyobb közösségben, a világ zaját egy hétig kirekesztve csendesedünk el a Biblia körül és töltekezünk fel lelki útravalóval, hogy a hétköznapijainkban egyre kevesebb legyen a rossz döntés, és egyre többször tudjuk azt mondani választásaink előtt: „Uram, legyen meg a Te akaratod”. A kérdésben felsorolt kifejezések, szavak

A 2004-ben felszentelt új templom

számomra azt jelentik, amit saját élettapasztalatom is igazol, hogy csak ezekkel való élés mellett lehet életünk olyan, hogy a rossz döntések száma minimális legyen, mert önállóan, csak magunkra támaszkodva, közösség nélkül mi legtöbbször csak a rossz döntéseink számát tudjuk szaporítani.

2012 tavaszán egyházunkban általános tisztújítás lesz, így új presbitériumot választ a gyülekezet. Milyen egy feladatát jól ellátó evangélikus presbitérium?

Ha a jó Isten éltet, akkor én 2012 tavaszán már túl leszek a 75. évemen, vagyis bőven túl leszek fizikai és szellemi erőim zenitjén. A gyülekezet vezetésében való részvétel, a vele való törődés viszont erejük teljében lévő embereket kíván, így én a vezetésben való részvételt nem tudom már vállalni. A feltett kérdésre a válasz egyrészt könnyű, mert az a jó presbitérium, amelynek minden egyes tagja elkötelezettje Jézus Krisztus egyházának és szeretettel közeledik felebarátaihoz. Másrészt azonban nagyon nehéz, mert azt kellene tudnunk megítélni minden egyes személy esetében, hogy ez az elköteleződés tiszta szívből fakadó-e, vagy csak szavakban van jelen.

Köszönöm a beszélgetést és Isten áldását kérem további közöttünk végzett szolgálatára és élete minden napjára!

Gyülekezetünkben több poszton is történtek személyi változások. Ezúttal bemutatjuk az új tisztségviselőket. Mandátumuk 2012-ig, a Magyar Evangélikus Egyház általános tisztújításáig szól.

SÁNTÁNÉ KOCH ERIKA

gazdasági vezető

Kérem mutassa be családját, evangélikus gyökereit!

Tolna megyéből, Hőgyészről származunk. Férjemmel egy faluban nőttünk fel. 1996-ban mondtuk ki a boldogító igent, katolikus szertartás keretében. Ő jelenleg a Magyar Külkereskedelmi Banknál fiókvezető. Két gyermekünk van: a 10 éves Zsófia és a

7 éves Zsombor. Szentendrére 2007-ben költöztünk. Ez komoly döntés volt az életünkben. De három év távlatából már nyugodtan mondhatom, hogy jól döntöttünk, csak a nagyszülők lennének közelebb.

Édesapám evangélikus. Az ő szülei tanítottak imádkozni, és velük jártam az istentiszteletekre. A gyerekeimet is próbálom a tőlük tanult szellemben nevelni. Hőgyészen csak egy kis imaház van, ahova a gyönki lelkész járt át szolgálni.

Erika otthon van a számok világában...

Már gyerekként is sokat játszottam „írodásat”, számoltam, pecsételtem. Valószínűleg édesanyám ennek alapján irányított a Bonyhádi Közgazdasági Szakközépiskolába. Ezt elvégezve könyvelőként, majd bérszámfejtőként dolgoztam a lányom születéséig. Elvégeztem a mérlegképes könyvelői tanfolyamot is, majd a főiskolát, már felnőtt fejjel, két gyerek mellett. A mai világban nehéz boldogulni diploma nélkül. Szentendrére először a helyi OTP fiókban kaptam állást, 2008 óta a Szentendrei Református Gimnázium és Óvoda gazdasági vezetőjeként dolgozom, amit nagyon szeretek.

Egy gyülekezet pénzügyeinek intézése nagy felelősséggel jár. Miért vállalta ezt a szolgálatot?

Amikor lelkészünk, Olivér megkeresett ezzel a kéréssel a szívem egyik fele örült, másik fele azonban megijedt: a napi 8-9 órás munka, a család, a háztartás mellett hogy lesz erre időm? Végül is miért vállaltam? Úgy gondoltam, hogy a nagyszüleim, akik már sajnos nincsenek közöttünk, nagyon büszkék lennének rám. A hőgyézi gyülekezetnek nagypapám volt a mindegyese, gondnok, pénztáros stb. Már gyerekként segített nekem a perselypénz számolásában, nagymamámnak a takarításban, a terítők mosásában.

Mit tart a legfontosabbnak gyülekezetünk gazdálkodásában?

Mint minden gazdálkodó szervezet életében, így nálunk is a legfontosabb, hogy minden évet pozitív eredménnyel zárjunk. Elődömtől, Koren Tamástól nagyon

precízen vezetett könyvelést vettem át. A következő idézettel szeretném megfogalmazni az egyházak gazdálkodásának legfontosabb elemeit: „Krisztus egyházának a vagyona a fejedelmek bőkezűségéből és a hívők adakozásából ered, akik anyagi eszközeiket az egyháznak ajándékozták. Mert szüksége van az egyháznak anyagi eszközökre és voltak is ősidőktől fogva anyagi eszközei, saját szükségleteinek fedezésére. Az egyház javainak helyes felhasználása egykor és most a következő: Fenntartani a tanítást az iskolákban és a szent gyülekezetekben az egész istentisztelettel, szertartásokkal és az egyházi épülettel egyetemben, aztán gondoskodni a tanítókról, tanulókról és lekipásztorokról, más szükséges dolgokkal együtt és főképpen a szegények megsegítéséről és eltartásáról.” (II. Helvét Hitvallás XXVIII. fejezet)

OSZFOLK FERENCNÉ

pénztáros

Mindenek előtt egy személyes kérdés: hogy szólíthatjuk?

A nevemet, amely csak becenév, szüleim szeretete ragasztotta rám. A keresztnévem Erzsébet, amelyet szívesen veszek a Csöpi név mellett.

Budakalászi katolikusként a szentendrei gyülekezet egyik bizalmi feladatára kérte fel Erzsébetet. Hogyan lett gyülekeztünk tagja?

Budapesten születtem 3 gyermekes római katolikus családban. Édesanyám családjában szigorú katolikus elvek szerint éltek, a vasárnapi ebédhez csak az ülhetett le, aki miséről jött. Ilyenkor 8 testvérével együtt ült az asztalnál. Férjemet 1973-ban ismertem meg, az ő családja óbudai, szintén gyakorló római katolikusok. 1974-ben házasodtunk össze. Budakalászon élünk, egy gyermekünk és két gyönyörű unokánk van. Fiúnk, Róman már szentendrei és 3 éve az evangélikus gyülekezet tagja családjával együtt. Mi régóta kerestük a számunkra tiszta emberi értékeket valló gyülekezetet. Megtaláltuk, és ebben nagy szerepe volt fiúknak, menyünknek, Grétának, és nem utolsósorban lelkészünknek, Olivérnek.

Mik az első másfél hónap tapasztalatai? Milyen feladatai vannak?

Az elmúlt idő során megtapasztalhattam, hogy a gyülekezet tagjai kedvesek és az ittlétünk egyre bensőségesebb. Örömmel jövünk és várjuk a vasárnapot. A pénztárosi szolgálatot szívesen vállaltam, sok-sok segítséget kaptam a rutinos gyülekezeti tagoktól, különösen Deli Piroskától, így a kezdeti bizonytalanságaim már elmúltak. Az elvégzendő feladataim közé tartozik az egyházfenntartói díjak, az adományok, a persely-

pénz, az iratterjesztésből származó összeg beszédese és könyvelése. Az esetenkénti gyűjtések (például tűzifa, iszapkatasztrófa) könyvelése és tovább utalása. A gyülekezeti étellel kapcsolatos kiadások (például kántori szolgálat, takarítás, vásárlási számlák) kiegyenlítése és könyvelése. A hónap végén a pénztár zárása, a pénz banki feladása, valamint Olivérrel és a gazdasági vezetővel való egyeztetés.

Miben lehetnek segítségére a gyülekezet tagjai?

Azt szeretném – ha lehetséges –, hogy a befizetéseket istentisztelet előtt el tudnánk végezni, én igyekszem időben a templomban lenni. Remélem, hogy munkámat a gyülekezet tagjainak megelégedésére tudom ellátni. Kérem, hogy javaslataikkal, észrevételeikkel támogassák szolgálatomat. „Uram, szeretem a Te házádban való lakozást, és a Te dicsőséged hajlékának helyét” (Zsolt 26,8)

SOMFAI HENRIK

műszaki gondnok

Új templomunk története és most megválasztott műszaki gondnokunk gyülekezettel való kapcsolata majdnem egyidős. Hogy is volt ez öt évvel ezelőtt?

A szentendrei evangélikus templom küszöbét öt évvel ezelőtt léptük át először, amikor párommal a házassági felkészítőre érkeztünk.

Benyitottunk a templomba és igen csak meglepődtem. Ez az! – gondoltam magamban. Titokban valami ilyesmire vágytam. Mindaz, ami fogadott, meglepett. A templom puritánsága és merészen egyszerű vonalvezetése lenyűgözött. A templombelső hívogató volt, olyan, mint az evangélium, amely tisztaságával és belső erejével ragadja meg az embert. Első pillanattól kezdve otthon éreztük magunkat, és így pomázi lakosként Szentendrét még inkább szívünkbe zártuk. Itt kértük Isten áldását házasságunkra, itt kereszteltük kislányunkat, két és fél éve ebben a templomban konfirmáltam. Azóta egyre szorosabb a kapcsolatunk a gyülekezet közösségével. A konfirmációm alkalmával fogalmazódott meg bennem, hogy életemet más irányban kell folytatnom tovább.

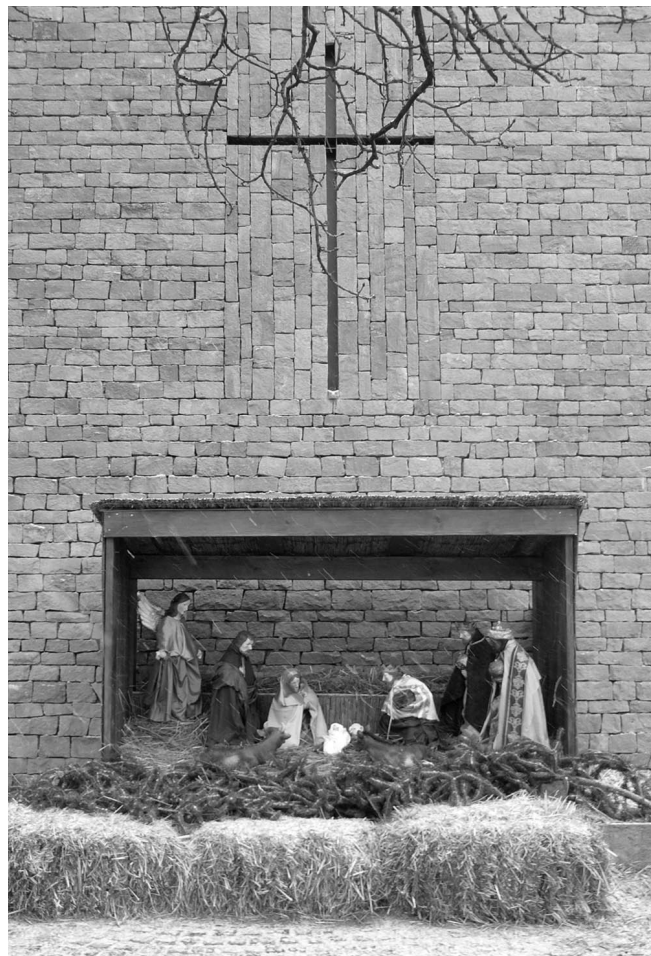
Asztalosként templomunk körül sokféle munkában tud segíteni. Milyen feladatai voltak eddig műszaki gondnokként?

A gondnoki megbízatásomat örömmel vállaltam. Szerettem ezt a templomot szokatlanságaival és egyediségével együtt. Gondnoki munkám része a templom folyamatos karbantartása, ha szükséges fejlesztése és az orgona megépülésének figyelemmel kísérése, amely templomterünk végleges arculatának kialakulását jelenti majd. Ehhez azonban mindannyiunk együttes aka-

rata szükséges, amelyet csak közös munkával lehet elérni. Gyülekezetünk tagjaival felújítási és karbantartó munkákat végzünk. Elvégeztük a térburkolást az udvaron, Kertész Józseffel építettünk egy betlehemest, de számos napi tevékenységem is akad a gyülekezeti teremben és az épületegyüttes különböző részeiben.

Hosszú távon mit tart a legfontosabbnak a feladatai közül?

Legfontosabb az épület folyamatos karbantartása és belső berendezéseinek megóvása. Ebben jelentős szerepet vállalhatnak az ifisek és gyülekezeti tagok egyaránt, természetesen szorosan együttműködve a lelkészünkkel, illetve szem előtt tartva a presbitérium határozatait, elképzeléseit. Az együtt munkálkodás, egy-egy dolgos szombat a templom körül mindig jó alkalom egymás megismerésére és kapcsolataink megalapozására. Az a véleményem, hogy mindenki, aki részt tud venni akár templomunk takarításában, akár lelki otthonunk gondozásában, egyre jobban megszereti a házat, és egyre inkább megismeri azokat, akik a templompadban mellette ülnek. Távlati célnak megjelölhetem a templomunk legnagyobb jövőbeli beruházását, az orgona megépítését és a karzat kiépítésének koordinálását. Ehhez ismét csak anyagi összefogásra, és kétkezi munkánk felajánlására lesz szükség. Ez is jusson eszünkbe, mindahányszor átlépjük templomunk küszöbét.

Az idén nyáron második alkalommal került megrendezésre a bibliai kézműves napközis gyülekezeti gyermektábor, ezúttal a szentendrei Skanzen Kisbodaki pajtájában. 48 óvodás és kisiskolás formálódott egy héten át Isten közelében. A hét vezérgondolata: „a gyermekek a Bibliában” volt. Ez hatotta át az éneklést, a kézműves tevékenységeket, a természettel és népi hagyományokkal való ismerkedést, amelyben nyolc felnőtt kalauzolta a gyermekeket. Négy ifis vigyázott a kicsikre, illetve végezte a háttér munkát. Az ebéd elkészítésénél a szülők serénykedtek. Képünk a szombati záró alkalmon készült, ahol már a családokkal együtt vettünk részt az istentiszteleten.

Augusztus utolsó hetében nyolc ifis fiú kereskedett fel, hogy egy csendes héten vegyen részt Sátoraljajúhelyen. Délelőttönként a Biblia kincseit kutattuk, délutánonként 40-80 kilométert tekertünk hol Sárospatak, hol pedig Kókapu irányába. Az esti áhítat után a társasjáték örömeinek adtuk át magunkat. Testi-lelki felüdülésünket jövőre is megismételjük!

Mintegy negyvenen vettek részt október 9-én őszi gyülekezeti kirándulásunkon, ahol Kertész József és Papp Kornélia testvérünk a Dobogókő környéki Zsivány- és Thiring-szikla varázslatos ölelésébe kalauzoltak el bennünket. Utunk során megismerkedhettünk a környék fásításának történetével, a kőzetek kialakulásával, a természetvédelmi körzet nevezetességeivel, miközben Áprily Lajos verseit hallgathattuk. Akinek kedve volt, még gombászására is maradt ideje. Ebédünket a Márton-rét szélén rakott tűz mellett fogyasztottuk el. Az áhítatra körbeálltunk, énekünket fennhangon énekeltük, egyszerűen örültünk egymásnak. Legközelebbi kirándulásunkat februárra tervezzük a remélhetően havas Csobánka környékére.

Fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva értesítjük a szentendrei gyülekezetet, hogy 2010. december 19-én, életének 90. évében elhunyt

SZENTPÉTERY PÉTER

evangélikus lelkész

Szentpétery Péter 1921. április 20-án született Soltvadkertben. 1944-ben szentelte lelkésszé dr. Raffay Sándor püspök. Először Ceglédén szolgált, majd Péteribe került Csaba Gyula főesperes helyére. 1946-ban Fábianszabosra, majd Soltvadkertre költözött, ahol gyülekezeti termet épített. Páhi-Kaskantyú után került Csengődre, ahol akkor a templomnak még csak a falai álltak. Igen nehéz időkben építette föl a templomot, amelyet 1963. október 27-én szenteltek fel. 1971 szeptemberétől volt Szentendre és szórványainak lelkésze. A gyülekezetben ma is sokan gondolnak szeretettel Péter bácsi családlátogatásaira. 1997 utolsó vasárnapján búcsúzott a gyülekezettől, amelynek 28 éven át volt hűséges pásztora.

Örüljete az Úrban mindenkor! Ismét mondom: örüljete. Az Úr közel! (Fil 4,4-5)

A KÉT MAGZAT

Egy várandós anya két gyermeket hord a méhében. Az egyik egy „kis hívő”, a másik egy „kis kételkedő”. A kételkedő ezt kérdezi: – Te hiszel a születés utáni életben?

– Hát persze – mondja a kis hívő. – Az itteni életünk arra való, hogy felkészüljünk a születés utáni életre, hogy elég erősek váljunk arra, ami ott kint vár bennünket!

– Bolondság! – mondja a másik. – Ez nem igaz! Hogyan nézhetne ki a kinti, külső élet?

– Pillanatnyilag még nem tudom – mondja a kis hívő –, kicsit más lesz, mint amihez itt hozzászoktunk és biztos sokkal világosabb, mint itt bent! Lehet, hogy a szánkkal fogunk enni, és a lábunkkal fogunk menni!

– Ugyan, lehetetlen! – mondja a kis kételkedő. – Megyünk a lábunkkal és eszünk a szánkcal!? Micsoda bolondság! Ez a fura ötlet hogyan is működhetne! Itt van a köldökzsinór, ami biztosítja a táplálékot. Nem lehetséges élet a születés után, hiszen ez a zsinór már így is túl rövid!

– Pedig működni fog, csak minden egy kicsit más-ként fog kinézni – mondja a kis hívő.

– Soha sem fog működni! – véli a kis kételkedő. – Még soha senki nem tért vissza a születés után! Születés után vége az egésznek! Az élet nem más, mint egy nagy sötét tortúra!

– Még ha nem is tudom pontosan, milyen lesz a születés utáni élet – mondja a kis hívő –, de azt tudom, hogy találkozni fogunk az édesanyánkkal, és ő gondoskodik majd rólunk!

– Anya? Te hiszel egy anyában? Ugyan hol van? – kérdezi a kis kételkedő.

– Itt van körülöttünk, mi benne vagyunk, és általa létezzünk, nélküle nem létezhetnénk! – válaszolja a kis hívő.

Mire a kis hitetlen: – Soha nem láttam még semmilyen anyát! Nincs is ilyen!

A kis hívő elgondolkozik egy pillanatra. – Néha, amikor nagyon csendben vagyunk, hallhatod, ahogy énekel, vagy érezheted, amikor megsimogatja a világunkat! – mondja aztán halkán. – Mindenesetre én hiszem, hogy az igazi életünk a születés után kezdődik!

CSÁNGÓ KARÁCSONYI NÉPÉNEK

Mostan kinyílt egy szép rózsavirág,
Betlehembe kibimbózott zöld ág,
Kit rég hogy vár mind az egész világ,
Király mennyből méltóság.

Ó te édes kicsi dologecsám,
Szűz tejemből szopó kis báránykám,
Szép illatú rozsmaring szálecsám,
Hamar felnőtt violám.

Tejem vóna, meg es szoptatnálak,
Gyócsom vóna betakargatnálak,
A hidegvel csípni nem hagynálak,
Szógnálnék, mind uramnak.

Szűz Mária úgy kesereg vala,
Szent Józseffel szent fiát alitsa,
Most Ő nyugszik csak egy marok szénán,
Szemikből könny csordula.

Ó meg ne vess, hogy későn üsmertünk,
Mert mi hisszük, hogy születéssel értünk,
Születésed ó édes reményünk,
Vedd kedvesen énekünk.

Dunakanyari Evangélikus Élet

ELÉRHETŐSÉGEINK

Lelkészi Hivatal, templom
2000 Szentendre, Bükkös part 2.
Tel.: 06 26 303 459
szentendre@lutheran.hu
<http://szentendre.lutheran.hu/>

Lelkész: Horváth-Hegyi Olivér
Tel.: 06 20 824 27 89
oliver.horvath-hegyi@lutheran.hu
Felügyelő: Sereginé Székács Csilla
Tel.: 06 26 311 661
Gazdasági vezető: Sántáné Koch Erika
Tel.: 06 70 779 20 42
santane.erika@szrg.hu
Pénztáros: Oszfolk Ferencné
Tel.: 06 20 553 51 75
oszfokferenc@t-online.hu
Műszaki gondnok: Somfai Henrik
Tel.: 06 70 375 94 32
somher@index.hu

ISTENTISZTELETI REND

SZENTENDRE
minden vasárnap 10 óra

POMÁZ
(református gyülekezeti terem, Hősök
tere 1.)
minden hónap 1. és 3. vasárnap 8.30

LEÁNYFALU
(Református Szeretetotthon, Szent Imre
herceg u.1.)
minden hónap 3. vasárnap 17.00 óra

GYERMEK ISTENTISZTELET
Legközelebb 2011. január 9. (vasárnap)
16.00 óra

GYÜLEKEZETI NAPTÁR

Szeptember 24. (péntek)
Papp Dániel hegedűkoncertje
Szeptember 26. (vasárnap)
Horváth-Hegyi Olivér lelkész
beiktatása határozatlan időre
Október 9. (szombat) Gyülekezeti
kirándulás
Október 31. (vasárnap)
Reformációi istentisztelet a szent-
endrei református templomban
November 28. (péntek) 18.00
Ádventi zenés áhítat (Stella ének-
együttes)
December 12. (vasárnap) 14.30
Ádventi kézműveskedés
December 12. (vasárnap) 17.30
Ádventi szeretetvendégség
December 19. (vasárnap) 16.00
Ifjúsági istentisztelet
December 19. (vasárnap) 18.00
Ádventi zenés áhítat
Január 6. (csütörtök) 18.00
Vízkereszt ünnepi istentisztelet
Január 14-16. (péntektől vasárnap-
ig) Ifjúsági hétvége Piliscsabán
Január 16-23. 18.00 (vasárnaptól
vasárnapig) Ökumenikus imahét
Január 29. (szombat) 18.00 Indul a
12 alkalmas felnőtt keresztlői és
konfirmációi előkészítő (FeKo)
Február 13. (vasárnap) 11.00 Éves
rendes egyházközségi közgyűlés,
presbiterválasztás
Március 18. (péntek) 18.00
J. S. Bach születésének évforduló-
ján koncert a templomban
Március 22. (péntek) 18.00
Nagypénteki passiójáték az ifjúsági
órásközreműködésével
Április 24. (vasárnap) 5.00 Húsvét
hajnali istentisztelet felnőtt
keresztlővel és konfirmációval

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN RÉSZESÜLT

Sachs Petra, Oszfolk Mór,
Pham Ngoc Simon, Papp Zsombor,
Budai Ákos, Fehér Máté,
Horváth-Hegyi Villő,
Schudabek Tamás, Szabó Kálmán
testvérünk.

ESKÜVŐ ALKALMÁBÓL ISTEN ÁLDÁSÁT KÉRTÉK

Pálkuti Antal és Nádasi Noémi,
Székely György és Dávid Lidia,
Geiszbühl Mihály és Szimon Petra,
Bartos Olivér és Omori Tomomi,
Vietorisz Gábor és Balogh Enikő
„Jobban boldogul a kettő, mint az
egy, mert munkájuk meghozza jutal-
mát.” (Préd 4,9)

A FELTÁMADÁS REMÉNYÉBEN ELTEMETTÜK

Makray Ferencné, Gombocz Ilona,
Magyar Lukácsné, Kapornai
Kálmán, Szimon Vaszilis,
Kiss Mária Karolina, Jancsik János,
K. Szabó Józsefné, Dévényi Rudolfné,
Ott Sándorné, Kepenyés István,
Szlovák Mihály testvéreinket
„Életem ideje kezedben van,
Istenem.” (Zsolt 31,16)

EGYMONDATOS HÍREK

A lelkeszi hivatal munkáját Geiszbühl
Mihály ny. gépészmérnök segíti. Szol-
gálatukra és családi életükre Urunk
megtartó áldását kérjük.

Szeptembertől új konfirmandus cso-
port indult Jenei Zsombor, Mihályi Ka-
ta, Náda Domonkos, Nyvelt András,
Opóczky Dominika és Perger Balázs
részvételével. Isten áldása kísérje lép-
teiket és hitben való erősödésüket!

Új rendszeres alkalmunk az ifjúsági
istentisztelet, amelyet minden hónap
második vasárnapján este 6 órától tar-
tunk templomunkban.

Híreinkről bővebb információ honla-
punkon: szentendre.lutheran.hu

Szentendrei Evangélikus Egyház-
község bankszámlaszáma:
OTP 11742087-20000545
Rosa Lutheri Alapítvány adószáma:
1868849-1-13
bankszámlaszáma:
OTP 11742087-20072643

Ébredés®

Szerkesztőség:

Sereginé Székács Csilla felügyelő,
Bereznai Péter, Opóczky László, Sági Márta
Felelős kiadó: Horváth-Hegyi Olivér lelkész
2000 Szentendre, Bükkös part 2.
Tel.: 06 26 303 459
e-mail: szentendre@lutheran.hu
Megjelenik negyedévenként 500 példányban,
ingyenes terjesztésben.